

УДК

РЕГІОНАЛЬНА ДИФЕРЕНЦІАЦІЯ СМЕРТНОСТІ В УКРАЇНІ

Студ. К.В. Циб

Науковий керівник проф. В.М. Будзяк

Київський національний торговельно-економічний університет

Мета моєї роботи: визначення причин смертності та обґрунтування практичних рекомендацій, щодо покращення ситуації в даній сфері.

Об'єкт моєї роботи: Регіональна диференціація смертності в Україні.

Предмет моєї роботи: сучасний стан смертності в Україні, негативні тенденції його розвитку та шляхи його подолання;

Смертність населення залежить від різних показників і значною мірою від економічного стану країни. Власне тому розглянемо регіональну диференціацію смертності в Україні. При цьому оцінимо сучасний стан смертності в Україні, негативні тенденції його розвитку та шляхи його подолання.

Економічна криза, яка спостерігається в Україні наприкінці 20-го століття значно посилила майнове та соціальне розшарування населення. Відповідно поглибилися відмінності в умовах життя та якості медичного обслуговування жителів окремих регіонів, міського та сільського населення. Зростання територіальної диференціації щодо тривалості життя в Україні протягом останнього переписного періоду вимагає більш деталізованого вивчення особливостей структури смертності населення різних регіон.

Аналіз статистичних даних щодо природного руху населення за 2016 рік свідчить про те, що порівняно з минулими роками в Україні прослідковується позитивна динаміка загального коефіцієнта смертності (13,9%). Тобто незважаючи на те, що показник смертності знизився, все ж таки природний приріст і досі залишається від'ємним (табл. 1).

Причинами даної ситуації є насамперед різноманітні захворювання, а саме:

- інфекційні та паразитичні хвороби;
- новоутворення;
- хвороби системи кровообігу;
- хвороби органів дихання;
- хвороби органів травлення;
- зовнішні причини смерті.

Серед зовнішніх факторів слід відмітити високу смертність через ДТП, авіакатастрофи та зону АТО. Так, за 10 років, з 2005 по 2014, від зовнішніх причин в Україні померло 519,3 тис. людей. Це в середньому 51,9 тис. щорічно або по 140 осіб щоденно. У 2014 році зменшення кількості смертей порівняно з 2013 р. частково зумовлено окупацією Криму і частини Донбасу. Це добре видно по різкому зниженню кількості самогубств (-15%) і алкогольних смертей (-20%), оскільки внесок Криму і Донбасу у цю смертність був дуже високим.

У 2014 р. додаткова смертність пов'язана з АТО і погіршенням криміногенної ситуації становила близько 3,5 тис. осіб, це 8,7% від смертності з зовнішніх причин і лише 0,6% від загальної смертності населення (595 тис.). Смертність від бойових дій там не до кінця врахована, але порядок такий.

На нашу думку, ще одним значним фактором смертності є погіршена екологічна ситуація. Про це переконливо свідчить порівняння рівня смертності у містах та селах. Тут головною проблемою є екологічні наслідки розвитку промисловості. Тобто

Ресурсозбереження та охорона навколишнього середовища*Техногенна безпека та теплообмінні процеси*

урбанізація міст, збільшення машинобудування, отруйні викиди заводів та автомобілів призводять до тяжких хвороб, зокрема хвороб систем кровообігу та новоутворень.

Таблиця 1 - Природний рух населення (осіб) у 2016 році

	Кількість живонарод-жених	Кількість померлих	Природний приріст, скорочення (-)	Кількість померлих дітей у віці до 1 року
Україна	397039	583631	-186592	2955
Вінницька	15316	24617	-9301	102
Волинська	13033	13492	-459	91
Дніпропетровська	31000	53127	-22127	251
Донецька	19321	36808	-17487	167
Житомирська	12982	20108	-7126	103
Закарпатська	16000	15399	601	168
Запорізька	15664	28129	-12465	104
Івано-Франківська	14660	17221	-2561	99
Київська	19027	28193	-9166	99
Кіровоградська	8859	16277	-7418	84
Луганська	6485	14097	-7612	57
Львівська	27134	32263	-5129	183
Миколаївська	10781	17421	-6640	88
Одеська	26417	33570	-7153	211
Полтавська	12476	24437	-11961	74
Рівненська	15688	14483	1205	131
Сумська	8822	18701	-9879	58
Тернопільська	9974	14954	-4980	52
Харківська	24004	42229	-18225	178
Херсонська	10769	16442	-5673	108
Хмельницька	12743	19982	-7239	86
Черкаська	10582	20267	-9685	89
Чернівецька	10226	11513	-1287	92
Чернігівська	8506	19235	-10729	79
м. Київ	36570	30666	5904	201

Отже, за останні 10 років структура смертності набуває нового змісту і однією з головних ознак є зрушення у динаміці тривалості життя. Важливим видається те, що розташування відносно несприятливих щодо тривалості життя регіонів в Україні стало двополюсним. Окрім звичної пд.-сх. зони, виокремились: Житомирська; Чернігівська; Київська області. Тобто трансформаційні процеси у регіонах України відбуваються різними темпами і в різних напрямках та зумовлені соціально-економічними, культурно-історичними та іншими факторами.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Шевчук П.Є. Сучасні зрушення у регіональній диференціації смертності та тривалості життя в Україні. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/8719/03-Shevchuk.pdf?sequence=1>
2. Региональная экономика. Природно-ресурсные и экологические основы / Под ред. В. Глушковой, Ю. Симагина. – М.: КноРус, 2012. – 320 с.
3. Фетисов Г.Г. Региональная экономика и управление: учебник / Г.Г. Фетисов, В.П. Орешин. – М.: ИНФРА-М, 2012. — 416 с.